

Ahmet Kardam

Türkiye marksist hareketinde birlik sorunu yeni bir noktaya gelmiş görünüyor. "Kuruçeşme Toplantıları" diye anılan tartışmaların sonucu gösteriyor ki, bütün parçaları kapsayacak bir birlik hiç değilse şu aşamada olanaklı değildir. Ama bu toplantılar, *faşist eğilimler arasında birbiriyle ya- şıyalığın gelişmesine ve çeşitli çevreler arasında ne zaman ki zaten bu tür bir parti ve çevrelerin kendi aralarında birlik arayışına yönelmelerine de olanak sağlamıştır.* O nedenle, en azından bu açıdan amaca hizmet etmiş olduğu, yararlı olduğu söylenebilir.

Şimdi, aralarında partimiz TBKP'nin de yer aldığı, yasal bir birleşik marksist parti kurma hedefini paylaşan *lar* ~~partiler~~ kendi aralarında bir Birlik Platformu oluşturmaya çalışıyorlar. Bu yeni çabanın hedefine varabilmesi neye bağlı? Bu soruya çok çeşitli yanıtlar verilebilir. Ama biz burada, daha ilk baştan ortaya çıkan ve ~~mutlak olarak~~ birlik sağlanacaksa ~~mutlak olarak~~ mutlaka aşılması gereken *hiçine inandığımız* bir soruna dikkat çekmek istiyoruz.

Bazı dostlarımız *hemen* ~~de~~ ilk adımda, sol basında da sık sık dile getirilen kimi iddia ve görüşleri *dehşetli örneklerdir.* ~~öncü örnekler-~~

Örneği Bunların en önemlileri şunlar:

-- TBKP, yasal bir marksist partinin kurulabilmesi için 141. ve 142. maddelerin kalkması gerektiği konusundaki "inadından" vazgeçmelidir.

-- TBKP, en başta sosyalist ülkedekiler olmak üzere komünist partilerin bu kimliklerinden kurtulmaya çalıştık-

Ahmet KARDAM
Tarafindan başlanmıştır
TÜSTAV

TÜRKİYE SOSYALİST PARTİSİ TARAFINDAN YASALANAN VAKFI

TBKP 8 Mart'teki çözümle yasallığı
kurumun mücahede sürecinde başarıya
ulaştığını söyleyecek "onurlu" bir ger-
donuş yapabilir.

- 2 -

Ahmet K.
Tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV

№ 0000071

ları bir ortamda, kurulacak partinin adının "komünist"
olması konusundaki ^(israrından) "inadından" vazgeçmelidir.

Öyle bir imaj yaratılmak istenmektedir ki, TBKP
tepeden tırnağa bir "inat" partisidir; ve birliği de
TBKP'nin bu "inadı" engellemektedir. ~~bu inat "inat"tan~~
~~bu inat vazgeçilse birlik hemen sağlanacaktır.~~ TBKP,
141-142'nin yarattığı yasak duvarında ~~xxxxxxx~~
açtığı ve bu konuda kamuoyundan büyük destek gördüğü
bugüne kadarki mücadelesini sanki ^{sanki} "inadından" ver-
miştir. Bu konuda bir anayasa değişikliğini ^{sokmuştur.} "inadın-
dan" gündeme ~~getirmiştir~~. Başta Sergin ve Kutlu olmak
üzere TBKP yöneticileri ^{sokmuştur.} "inat olsun" diye ~~cezaevlee~~
rinde yatmakta ~~var~~, ^{sokmuştur.} "inat olsun" diye kendilerini
gözaltına aldirtmakta ve tutuklatmaktadırlar. Yani
TBKP 141-142'ye karşı verdiği mücadeleyi halkın düşünce,
vicdan ve örgütlenme özgürlüklerini kazanmak için değil
de, ~~sırf kendilerinin~~ "inat olsun" diye vermektedir!
~~141-142~~ Özgürlük mücadelesi tarihinde ilk kez ortaya
çıkan bu ilginç durumu ~~xxxxxxx~~ nasıl açıklama-
lı acaba?

Anlaşılması için başka konular da var.
Açıklanmaya muhtaç başka ilginçlikler de yok değil.

Örneğin, "komünist" adında ~~var~~ ısrar konusu... TBKP kaç
kez açıkladı; bir kez daha söyleyelim: Bizim "komünist"
adında ısrar edişimiz dışımızdaki marksist güçlere karşı
öne sürdüğümüz bir koşul değildir; yasakçı rejimin elinden
düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü söküp alma kararlılığı-
mızın ifadesidir. Dünyanın herhangi bir ülkesinde, her-
hangi bir zamanda yaşamıyoruz. Özgürlük ve demokrasi fır-
tinasının ırkçı Güney Afrika'ya bile silkelediği bir
dönemde, çağın ~~ın~~ tümüyle dışına düşmenin eşliğinde duran bir
Türkiye'de yaşıyoruz. İster komünist olsunlar ister olma-

Ahmet KARDAM
Tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV

Öyle bir maj yapılmak istenmektedir ki, sadece TBKP'nin tüm politikası sakt bir "inat" üzerine kurulmuş ve bilipki engellenen de onun bir ^{"devlet maları"} "inat politikası"dır. Devletki ve hükümetki en sorumlu konularındaki kusurları, dışınca ve vicdan öykünlüklerini suçlamasının Tüşkiye'nin temel sorunu olduğunu itiraf etmek zorunda kaldıkları bir noktaya geldik. ~~1982 Anayasası~~ Bu konuda bir Anayasa değişikliği sorunu, ~~göndeme sakt gelmek zorunda kaldık.~~ 1982 Anayasasının deümlen bir izcuhle "delümme" sorunu ~~göndeme getirilmek zorunda saktırdık.~~ 441-442'nin olduğu gibi kalması gerektiğini savunarak bir cesaret meseti hüküm geldi. Bu sonuçların elde edilmesinde sakt önemli katkı olan bir politikayı, "mekretlerin bilipki engellenen inat politikası" diye suçlayabilen bir anlayış anlayabilmek gerekten zor oluyor.

Ahmet KARDAM
Tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV

ME 0000071

sınlar, insanların düşüncelerini özgürce açıklayıp istedikleri adla parti kurma hakları kazanılırdı ^{mazdan önce} ~~incepaya kadar~~

"komünist" adından vazgeçmek, bu yasağa boyun eğmekten başka bir anlam taşır mı? Demokrasi güçlerinin, geniş kamuoyunun anlamakta hiçbir güçlük çekmediği bu basit gerçeğin bazı marksist çevrelerce bu denli anlaşılmasında oluşu da açıklanmaya muhtaç bir konu ^{değil mi?} Hele, dünyanın yeni gerçeklerini dikkate alarak bunu programında ifade etmeye çalışan ^{dünyadaki} ilk komünist partilerden biri olan TBKP'nin yenilenme çabalarını, "Dünyadaki tek akıllı siz misiniz? Hiçbir ^{ülkenin} partisi bu yeni düşünceleri benimsemekten neye güvenerek bunları program haline getiriyorsunuz? Kumar oynuyorsunuz" diyerek eleştiren; bu gerekçelerle de, daha 1988 yılında, TBKP ile sürdürdüğü birlik ^{sözleşmelerinin tükeneceğine} görüşmelerini ^{yol açan} çıkarmaza sokan bir çevrenin, şimdi, ^{sosyalist ülkelerdeki gelişmelerde} çok yenilikçi bir eday ^{dayanarak} → TBKP'den "komünist" adını ^{üzerindeki} ~~adından~~ ^{isimlerinden} ~~vazgeçmesini~~ istemesi gerçekten anlaşılır gibi değil.

TBKP'yi kamuoyu önünde, basında, ~~öz~~ toplantılarda sürekli aslı olmayan suçlamalarla karşı karşıya bırakarak ^{manip}, ^{bu partinin de} ~~onun da~~ içinde yer ^{alacağı} ~~almadığı~~ birleşik bir marksist parti kurma ^{amacına} ~~çabalarına~~ başarıya ulaştırmaya hizmet etmeyeceği herhalde açıktır. ~~TBKP'nin kamuoyu açısından~~ ^{belirli bir} "inatlaşma" sorunu değil ^{divo} belirli sorulara açık yanıtlar alabilme sorunudur. Bu soruların başlıcaları şunlar:

1) 141. ve 142. maddeler yürürlükteyken, yani her gün yeni yeni insanlar bu maddelerden ötürü, komünist oldukları gerekçesiyle gözaltına alınırken, tutuklanırken, hüküm giyerken marksist bir parti nasıl kurulacaktır? Kurulsa bile faaliyetini özgürce nasıl yürütecektir? Yoksa, poli-

Ahmet KARDAM
Tüştav tarafından başlatılmıştır

Faaliyetinin "politik mücadele anlayışı" olarak
faaliyetlerinin de "dayanarak" değil "kuvvetler"
olmasıyla birlikte, birikim sürecini şu aşamalarda
TÜSTAV kamuoyu açısından sorun,

TÜRKİYE

götürürken,
 tikasını halka, "Gözlerime bakın, ne demek istediğimi an-
 layın" ~~arak bir anlatımda mı diyecektir?~~

2) 141. ve 142. maddelerden hüküm giymiş binlerce ~~insan~~
 insanın bulunduğu bugünün Türkiye'sinde, bu maddeler y ü-
 rürlükteyken parti kurmak demek, bu hüküm giymiş insan-
 ların siyasi yasaklar nedeniyle bu partinin kuruluşuna ka-
 tılamaması, hatta üye bile olamaması demektir -- ki, bun-
 ların arasında marksist harekete neredeyse tüm yaşamını
 vermiş ~~marksist~~ insanlar da vardır. ~~Her biri~~,
 TBKP'yi 141-142 konusunda "inatçılık"la suçlayanlar ara-
 sında ~~bu durumda olanlar~~ ^{ada} böyle siyasi yasaklı kişiler de bulunmaktadır. Bütün
 bu insanları gözden ~~çıkartıyor~~ ^{çıkartacak} mıyız?

3) Bu maddelerden hüküm giymiş insanlar üzerindeki
 yasaklar sürekken kurulacak bir partinin yönetimi, partiye
~~özerite sağlamakta~~ ^{yönetmekte} x büyük güçlüklerle karşılaşmayacak mı-
 dır? Bu yönetim ya perde arkasından yönetilen "emanetçi"
~~görünümünden~~ görünümünden kurtulamayacaktır; ya da
 böyle bir görünüm vermemek endişesiyle hareket edecek,
 o zaman da bu yasaklı kadrolarla kendi arasında sorunlar
 doğmaya başlayacak, sorun kaçınılmaz olarak parti içine
 yansiyacak, "icazetli-fırsatçı parti" endişeleri boy ver-
 meye başlayacak, partinin birliği tehlikeye girebilecektir.
 12 Mart öncesi TİP benzer bir durumun ~~acısını~~ ^{nasım} ~~götürmedi~~ ^{az mı geçti?}
 1970 sonrasında, T İP yöneticileri cezaevindeyken kurulan
 TSİP bunun ~~hiç mi yaşamadı?~~ ^{çıkardı} hiç mi yaşamadı?

4) Adında "komünist" sıfatı bulunmayan bir partinin,
 141-142'nin varlığına rağmen, bugünkü koşullarda fazla bir
 güçlükle karşılaşmayacağı belki düşünülebilir. Böyle bir
 düşünceyi ~~çok~~ ^{çok} iyimser bulmakla birlikte, öyle olsa bile,
 yarın politik güçler dengesi değiştiğinde bu maddelerin
 bu partiye karşı, hem de en sert bir biçimde uygulanmayaca-
 ğının garantisi nedir? 12 Mart 1971 ~~12 Mart~~ ve 12 Eylül

ve parti' bu nedenle kapatılmak tehlikesinden uzak tutmak

Ahmet KARDAM
 Tarafından bağışlanmıştır
 TÜSTAV

Özellikle
 bu

TÜRKİYE SOSYALİSTLERİNİN

1980 sonrasında iki kez gördüğümüz --hem de yalnız ko-
münistler olarak değil, tüm Türkiye halkı olarak gördü-
ğümüz ve çok da acısını çektiğimiz-- bu filmi daha kaç
kez görmemiz gerekiyor?

5) Ve hepsinden önemlisi, 141-142 konusunda rejim
hem Türkiye hem de uluslararası kamuoyu önünde bu kadar
sıkışmışken, bu maddelerin kaldırılması mücadelesi hedefine
tarihte hiçbir zaman olmadığı kadar yaklaşmışken, ~~bu mad-~~
~~deleler yitirildiği takdirde~~ kurucuları arasında kamuoyunun ko-
münist ~~starakxxxxxxx~~ kimlikleriyle tanıdığı parti ve ki-
şilerin de bulunduğu yasal bir partiⁿⁱ kurulması, rejimi
ve hükümeti rahatlatmayacak mıdır? Bu maddelerin ömrü
böylece ~~uzansa~~ ^{uzayacak olursa,} bu partinin kurucuları Türkiye ve dünya
kamuoyu önünde ~~hakkı olarak~~ ^{hakkettikleri bir} vebal altında kalmayacaklar
mıdır? Böyle bir vebalin altına giren bir parti ihtiyacı
olan toplumsal mesruiyetin~~in~~ hangi mücadele temeli üzerinde
kazanacaktır?

Bu soruları uzatmak mümkün, ama gerekli değil. Eğer
birliği gerçekten istiyorsak, o zaman yapılacak olan şey
141-142'nin kalkamayacağı, bu maddelerin "mermerden bir
duvar" olup ~~dx~~ "delinemeyeceği" konusunda, bu yasakların sa-
vunucularıyla yarışa girmişcesine tezler üretmek, değil,
bu sorulara hep birlikte yanıt arama ^{ktic} ~~nişanı~~. İnanıyoruz ki,
böyle ortak bir çabaya girebilirsek, 141-142'nin ördüğü
yasak duvarını yıkma hedefini bir yana bırakmadan parti
adı konusundaki sorunları aşmak, böylece ~~kurulacak~~ kurulacak
yasal partinin program ve tüzük taslakları üzerindeki ça-
lışmayı ~~başlatmak~~ ^{derhal} başlatmak mümkündür. ~~Aundan sonraki top-~~
~~lantılarımız bu yolda~~ ^{amaçta yönelik} somut önerilerin
geleceğini umuyoruz

Ama sorunu, bütün bunlara rağmen, gene de ^{aşamayabiliriz.} ~~çözümlenemeyen~~

Ahmet KARDAM
Tarafından başlatılmıştır
TÜSTAV

yürütlüğü mücaddeleden vazgeçerler. 12 in
Türkiye "onurda per. dönü" geçişleri kuruluştur

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ

~~Yine~~ Bazı dostlarımız, yukarıda saydığımız bütün sakınca-
lara rağmen, 141-142'nin yürürlükte olduğu koşullarda,
yapılacak ilk genel seçimlere katılmayı herşeyden önemli
görerek, kendisine marksist-sosyalist diyen bir parti
kurma düşüncesinde ısrar edebilirler. Bu düşüncüyü say-
gıyla karşılarız, ama TBKP olarak böyle bir partinin kuru-
luşuna ~~da~~ herhalde katılamayız. ~~Bu da dünyanın sonu de-~~

Ahmet KARDAM
Tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV

~~mek olmaz. [Eğer böyle, hiç de arzu edilmeyen bir durumla
karşı karşıya kalacak olursak, yani 141-142'nin varlığı
birliğin bugün için istenilen genişlikte ^{oluşmasını} ~~kurulmasını~~ da
engelleyecek olursa, bu, söz konusu maddeler yarın kalktı-
larında bu birliği çok daha geniş bir yelpazeye oturtmanın
olanakları da yaratılacak demektir. Yeter ki, bugün şu
ya da bu nedenle birleşemeyenler yarınki ~~birliklerini~~
'birlikteliklerinin önünü ^{simdiden} ~~bugünden~~ tıkamasınlar. ~~Marx~~
~~marx~~, Salt bu durum bile, 141-142'nin kaldırılması
mücadelesinin aynı zamanda marksistlerin birliği için mü-
cadele demek olduğunu yeterinde göstermektedir. ~~iyor mu?~~~~

Birlik kuşkusuz çok önemli. Ama, kanımızca, içerikten
yoksun, hele hele demokrasiyi lafla değil, mücadeleyle
sökerek kazanma ~~niyetinden~~ içerikten yoksun, yani
"her ne pahasına olursa olsun ~~bu~~ birlik" ~~doğru~~ düşüncesi
de doğru değil ~~dir~~. Kaldı ki, marksistlerin birliğini,
eğer gerçekleşmezse dünyanın sonu ~~olabilir~~ gelecekmişcesine
bir fetiş olmaktan çıkartabilirsek, bu birliğe ulaşmak
çok daha kolaylaşacaktır.

TÜRKİYE SOSYALİST TARİHİ

Birliği izlenkten yoksun, her ne pahasına olursa olsun mutlak sağlanması gereken bir şey olmaktan henüz belirsiz, o zaman bu da dünyamızın somut demeli olmaz; o zaman 141-142'nin varlığında sağlanamayacak bugünkü ~~birlik birliğini~~ örgütsel birliğimizi, bu maddelerin hükümeti kusurlarda gerçekleştiririz.

Abnet KARDAM
Taraftan bağışlanmıştır
TÜSTAV

Ama yukarıda ^{de} değindiğimiz gibi, TBKP'nin izleyeceği politikaların bazı çevrelerce basitçe vargelenilerek bir "inat tuttuğu"ndan ibaret görülmesi de gösteriyor ki, sürecin temelinde yatan "politik mücadele anlayışından" bahsedilebilir. ~~12 Eylül'ün eylemi yasal çerçeveyi esas alan~~ gerçek politik birliğimizi ve hedefimizi gizleyerek 12 Eylül'ün eylemi yasal çerçeveyi esas alan, yalnızca rejimi eleştirmekte ve bazı hak ve özgürlükleri yalnızca istemekle yetnen, böylelikle demokrasinin sınırlarını aşan adan gerçekleştirme hedefleyen bir politik mücadele anlayışı mı? Yoksa, elatiriyle

ve istenirle yetinmeyen, politik gelişmelere hür müdahale
ve hedeflerimizi gerçekleştirilmeden, aktif müdahale teşebbüsünde
demokratik adımların genişletmeyi, değil, onu
radikal biçimde yarıdan kesmeyi hedefleyen bir
politik mücadele anlayışı mı? L# 0000077

TBKP'nin 141-142'ye kendi ~~giriş~~ arız hür müdahale
yönüttüğü mücadele bu türüci ~~anlayış~~ mücadele
anlayışının arızüdür ve böylece anlayışla bilince
gibi, mevcut koşullarda belki bir değişiklik olma-
dıkça öyle bir girişimde değiştirilebilecek bir
tutar ~~politik~~ politik değildir.

Ahmet Kardan Arşiv Fonu

K: 1

2: 6

№ 0000078

300.

Ahmet KARDAN

Tarafından bağışlanmıştır

TÜSTAV

Tarafından bağışlanmıştır

TÜSTAV

122
75
610
854
9150

33/9150

bu hususta
bu belge, rejimin elinde, her bir ay 21 hektarlık
devran + oryantasyon oğurluğunun başlangıcında
sallama illerinde bu alanlara devran
ve her bir işin verileceği.

bu belge devran ve oryantasyon oğurluğunun
oryantasyon politikası için
bu maddelerin rejimin ve hükümetlerin içinde gerçekleştirilmesini
devran uyguladıkları bu işin altında sallama devran
devranların bu alanlara ~~devran~~ devran ve her bir işin
verileceği.

TÜRKİYE SOSYALİSTİK ARİSTOKRASI

Sayfa 1, Paragraf 2, son satır: "Ama biz burada, daha ilk baştan ort aya çıkan..." diye başlayan cümle şöyle olsun:

"Ama biz burada, eğer birlik sağlanacaksa mutlaka aşılması gerektiğine inandığımız bir soruna dikkat çekmek istiyoruz."

Hemen ondan sonra gelen paragrafın "Bazı dostlarımız hemen ilk adımda, sol basında..." diye başlayan ilk cümlesi şöyle olsun:

"Bazı dostlarımız sol basında da sık sık dile getirilen kimi iddia ve görüşleri tekrarlamaya devam ediyorlar. Bunların en önemlileri şunlar:"

Sayfa 3: 2. sayfadan devam edip gelen uzun paragrafın, "Hele, dünyamızın yeni gerçeklerini dikkate alarak bunu programında ifade etmeye çalışan..." diye başlayan cümleden başlayarak, TSİP'e programatik ve yenilenme konularındaki tutumundan ötürü eleştiri getiren cümleler, paragrafın sonuna kadar çıksın. Yani "TBKP'yi kamuoyu önünde, basında, toplantılarda..." diye başlayan paragrafa kadar olan bölüm.

Sayfa 5 ya da 6 (elimdeki müsveddeden sayfa no.sunu tam çıkaramıyorum) "Ama sorunu, bütün bunlara rağmen, gene de aşamayabiliriz" diye başlayan paragraf olacak. İşte o paragrafın içinde şöyle bir cümle var:

"Bu düşünceyi saygıyla karşılarız, ama TBKP olarak böyle bir partinin kuruluşuna da herhalde katılamayız."

Bu cümleyi şu hale getirerek değiştirelim:

"Bu düşünce kuşkusuz saygıyla karşılanır, ama TBKP'nin böyle bir partinin kuruluşuna katılabilmesi de herhalde mümkün olmaz."

Abnet KARDAM
Tarafindan başlanmıştır
TÜSTAV

TÜRKİYE SOSYALİSTİK İŞÇİLER PARTİSİ